

Η ιστορία της εικόνας του Αρχαγγέλου Μιχαήλ Μανταμάδου

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θαύματα και θαυμαστά γεγονότα / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα / Ορθοδοξία· Διεθνές Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων / Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός](#)

*Του πρωτοπρεσβύτερου Ευστράτιου Δήσσου, Ιερατικώς Προϊσταμένου
Ιερού Προσκυνηματικού Ναού Παμμεγίστων Ταξιαρχών Μανταμάδου
Λέσβου*

Φωτιά, καπνός κι άντάρα στά παράλια της Μεσογείου. Τά κουρσάρικα καράβια τῶν Σαρακηνῶν ὀργώνουν ἐλεύθερα τά καταγάλανα νερά τοῦ Αἰγαίου καί σκορποῦν τή συμφορά καί τόν ὄλεθρο στά δαντελωτά ἀκρογιάλια του. Οἱ Σαρακηνοί, σάν γύπες, ἀράζουν ὅπου μυρίζονται τροφή κι ἀνοίγουν τίς μπουκαπόρτες τους καί ξερνοῦν ὅ,τι χειρότερο μπορεῖ νά δείξει τό ἀνθρώπινο γένος. Κορμιά μαῦρα σάν τό σκοτάδι, ἀνθρώπους θεριά, τούς φοβερούς

Σαρακηνοὺς, τῆ φοβέρα τῶν παραλίων οἰκισμῶν, τῆ συμφορά.

Δέν ἔχουν τίποτα τό ἱερό, δέν πιστεύουν σέ κανένα Θεό, γι' αὐτούς Θεός εἶναι τό πλιάτσικο, σύντροφός τους ὁ μπαλτάς καί τό μαχαίρι, εὐχαρίστησή τους τό ἄλικο αἷμα καί τό κρασί. Μοιάζουν πολύ τά δύο αὐτά καί τ' ἀγαποῦν ἐξίσου.

Ὅρμοῦν σάν πληγές τοῦ Φαραώ στίς παράλιες πόλεις καί τά χωριά καί σκορποῦν τήν συμφορά. Σφάζουν ἀνθρώπους καί ζωντανά. Καΐνε καί ρημάζουν στό πέρασμά τους.

Τήν πιό μεγάλη ὅμως ἐρήμωση, τήν ἔπαθαν τά νησιά μας. Ἀπροστάτευτα καθώς ἦταν καί σκορπισμένα μέσα στή γαλανή ἀγκαλιά τοῦ Αἰγαίου, τράβηξαν πιότερο τήν προσοχή καί τή λαιμαργία τῶν Σαρακηνῶν. Οἱ κάτοικοι, ὅσοι πρόλαβαν νά γλυτώνουν, τραβήχτηκαν στό ἐσωτερικό γιά νά ἀποφύγουν τή μανία τῶν Σαρακηνῶν.

Ἡ Λέσβος, ἓνα ἀπό τά πιό ὄμορφα καί πλούσια νησιά μας, ὑπῆρξε στόχος περισσότερο τῶν Σαρακηνῶν. Ἴσως γιατί ἡ πλούσια γῆ της καί τό ἀνεπτυγμένο ἐμπόριο τῶν κατοίκων τῶν παραθαλασσίων συνοικισμῶν πού ἔκαμαν τά ἀρχοντικά σπίτια τους, νά εἶναι γεμάτα ἀπό γεννήματα καί πολιτικά καί βενετσιάνικα ἀσημικά καί χρυσαφικά, ἦταν ἓνα μεγάλο κίνητρο γιά τούς ἀρπαγές.

Τήν ἐποχή ἐκείνη, τό βυζαντινό κράτος δέν μποροῦσε νά ἀντιδράσει καί νά τούς

χτυπήσει, έπειδή είχενά κάνει μέ πολλούς καί σπουδαιότερους έχθρούς, ίσως πάλι γιατί τό νησί μεγάλο καθώς είναι, καί μέ άκρογιαλιές, γεμάτες κολπίσκους, φυσικά λιμάνια, άπόμερα, άπήνεμα καί άσφαλή άπό τά μάτια κάθε έχθροϋ, νά έκανε τούς Σαρακηνούς νά τό βλέπουν μέ περισσότερη σιγουριά καί πολλές φορές σαν τόπο άνεφοδιασμοϋ καί άνάπαυλας. Γι' αυτό καί μέχρι σήμερα, πολλά τέτοια μέρη άπόμερα, άπό άνθρώπους καί άνέμους, μέ κολπίσκους καί άραξοβόλια, όνομάζονται Σαρακήνα, Σαρακηνιό, Σαρακονήσι κ.λπ.. Αυτές οι τοποθεσίες δέν ήταν παρά λημεριάσματα Σαρακηνών καί πήραν τήν όνομασία τούς άπ' αυτούς.

Κατά τά τέλη τοϋ Θ' αιώνα καί τίς άρχές τοϋ ΙΑ' (δηλαδή τό 900 μέ 1000) οι Σαρακηνοί ήταν στίς δόξες τους. Κανέναν δέν φοβόταν καί κανείς δέν τούς κυνηγοϋσε. Τά νησιά γι' αυτούς ήταν τσιφλίκια τους, όπόταν τούς άρεσε, έβαζαν πλώρη σ' αυτά, έκαιαν τά χωριά, έκλεβαν, σκότωναν, έρήμωναν τόν τόπο καί γέμιζαν τά καράβια τους άπό σκλάβους καί λάφυρα γιά τά σκλαβοπάζαρα καί τίς πλούσιες άγορές τής Άνατολής.

Σ' αυτήν άκριβώς τήν έποχή, δηλαδή τό 900 μέ 1000, ή ζωντανή παράδοση τοϋ Μανταμάδου, τοποθετεί τήν κατασκευή τής εικόνας τοϋ Άρχαγγέλου Μιχαήλ μέ αίμα τών μοναχών πού σφαγιάσθηκαν άπό τούς Σαρακηνούς. Η παράδοση είναι τόσο ζωντανή καί τά γεγονότα καί οι τοποθεσίες πού άναφέρονται πραγματικές, πού θά πρέπει νά έχουν άμεση σχέση μέ τήν ιστορία. Οι αιώνες δέν κατόρθωσαν στό πέρασμά τους νά παραλείψουν ή νά προσθέσουν κάτι στά γεγονότα πού διαδραματίστηκαν τίς φοβερές έκεινες ήμέρες.

Στή θέση «Λεσβάδος» (τοποθεσία στόν Ταξιάρχη, δύο περίπου χιλιόμετρα άπό τό Μανταμάδο), πού έχει πάρει τήν όνομασία της άπό τόν πρώτο κάτοικο τοϋ νησιοϋ, ύπήρχε ένα Μοναστήρι πρός τιμήν τών Ταξιαρχών, πού ή ίδρυσή του χάνεται στά βάθη τών αιώνων.

Οι μοναχοί του λιγοστοί, δεκαοκτώ τόν αριθμό, κατά τήν παράδοση, τό είχαν όχυρώσει μέ τείχη καί πύργο (ό πύργος διατηρείται μέχρι σήμερα), γιά νά άποκρούουν τίς έπιδρομές τών Σαρακηνών. Καί τά κατάφεραν πάρα πολλές φορές, σέ σημείο πού ό άρχιπειρατής Σιρχάν, νά έχει τόσο πεισμηθεϊ καί θυμώσει, πού περισσότερο άπό γινάτι παρά άπό λεηλασία ήθελε νά τό κάψει.

Ήταν άνοιξη. Ή μυροβόλος Λέσβος, φορώντας τήν καταπράσινη πλουμιστή της φορεσιά, λικνιζότανε σάν πεντάμορφη νύφη πάνω στά καταγάλανα νερά του Αιγαίου. Ο βαρύς χειμώνας πέρασε ήσυχος. Οί πειρατές, φοβούμενοι τόν άγριο θυμό του Αιγαίου, πού τό χειμώνα είναι περισσότερο άψύς, είχαν άράξει στά λημέρια τής πατρίδας τους, νά γλεντήσουν τά πλιάτσικά τους, νά διορθώσουν τίς ζημιές καί νά έτοιμαστούν για τίς νέες τους έπιδρομές.

Οί μοναχοί, μετά άπό τήν άνάπαυλα του βαρύ χειμώνα, μέ τίς πρώτες άνοιξιάτικες μέρες, άρχισαν τίς προετοιμασίες για τό Πάσχα. Τά κελιά, ή μεγάλη αύλή καί όλοι οί χῶροι του Μοναστηριού άσπρίζονταν καί έπαιρναν μία έορταστική όψη. Ο χειμώνας έκαμε τούς μοναχούς νά ξεχάσουν κάπως τούς φοβερούς πειρατές καί νά μήν προσέχουν όσο έπρεπε τή φρούρηση του Μοναστηριού. Ή σκέψη τούς ήταν περισσότερο δοσμένη στίς κατανυκτικές άκολουθίες τής Μ. Τεσσαρακοστής καί στίς προετοιμασίες για τό λαμπροφόρο γεγονός τής Άναστάσεως του Κυρίου.

Όμως οί Σαρακηνοί, μέ τίς πρώτες γαληνές τής άνοιξης, σήκωσαν πανιά για τό Αιγαίο. Τό κουρσάριο του άρχιπειρατή Σιρχάν, μέ σηκωμένα όλα του τά πανιά, πλησίαζε τίς άκρογιαλιές τής Λέσβου. Είχε παρακάμψει τή Μήθυμα μέ τό άπαρτό της Κάστρο καί έβαζε πλώρη για τή Σαρακήνα, παραλιακή τοποθεσία του Μανταμάδου, τρία τέταρτα δρόμο περίπου άπό τό Μοναστήρι των Ταξιαρχών. Ή ήμέρα άρχιζε νά γέρνει. Ο άνοιξιάτικος λαμπερός ήλιος κατηφόριζε για τίς παραδεισένιες του πορφυρές πύλες τής δύσης καί άμέτρητα χρώματα είχαν άπλωθει πάνω στά καταγάλανα νερά τής θάλασσας.

Πάνω στό πειρατικό του, ο άρχιπειρατής Σιρχάν κάλεσε όλο τό τσοῦρμo του. Ήταν ένας μιγάς πελώριος, κοντά δύο μέτρα. Επί των ήμερών του, όλη ή Λέσβος γνώρισε τή χειρότερη έρήμωση καί καταστροφή. Στάθηκε στή γέφυρα, άγριωπός. Τό πρόσωπό του σου θύμιζε άρχοντα τής κόλασης. Στή μύτη του καί στ' άφτιά του κρέμονταν χρυσοί κρίκοι, πού έκαναν τό μελαμψό πρόσωπό του περισσότερο χτυπητό καί άγριο. Τά χείλη του κόκκινα καί φουσκωμένα καί καθώς μιλούσε φαινόταν μία σειρά μεγάλα κάτασπρα δόντια, όπλα φοβερά πολλές φορές καί αύτά στή φοβερή μάχη. Τό γερακίσιο του μάτι, γιατί τό άλλο ήταν πάντοτε σκεπασμένο μέ ένα μαῦρο πανί πού δενόταν πίσω στ' άριστερό του άφτί, έβγαζε σκέτη φωτιά όταν σέ κοιτούσε.

Γυμνό τό σῶμα του άπό τή μέση καί πάνω καί τό φαρδύ του στῆθος τό σκέπαζε κατάμαυρο σγουρό τρίχωμα. Τά χέρια του, χέρια γορίλλα, τριχωτά καί γεροδεμένα, πού ο μπαλτάς στά μακριά του δάκτυλα φαινόταν σά μικρό έργαλείο στά χέρια ενός τεχνίτη. Τή μέση του τήν έσφιγγε ένα χρωματιστό ζωνάρι, πού κρατούσε σφικτά καί κατακρέατα τόν μπαλτά καί τή σπάθα. Όταν στεριωνόταν

καταμεσῆς στό τσοῦρμο του μέ τά πόδια τοῦ ἀνοιχτά, ἐξεῖχε τουλάχιστον μία σπιθαμή ἀπ' αὐτό. Ἡ φωνή του, ἕνας τηλεβόας, ἔκαμε σέ κάθε προσταγή τοῦ τό τσοῦρμο νά ζαρώνει.

«Ἀκοῦστε μέ καλά», εἶπε μέ φωνή δυνατή, «τούτη τή φορά θά μποῦμε μέσα στό μοναστήρι. Ὅλα εἶναι δικά σας. Κάψτε, ρημάξτε, λεηλατήστε, κάντε τοῦ κεφιοῦ σας, ἐγώ θέλω μόνο τό χρυσό ποτήρι πού μ' αὐτό λειτουργοῦν οἱ καλόγηροι, γιά νά πίνω τό κρασί μου, ὅλα τά ἄλλα τά χρυσαφικά, ἀσημικά καί βίος, εἶναι δικά σας. Ὅποιος λιποτακτῆσει θά τόν κρεμάσω ἀπό τ' ἄρμενα. Ἄν δέν τό πάρουμε καί τούτη τή φορά, θά σᾶς ἀφήσω στό νησί καί θά σαλπάρω γιά νά σᾶς παλουκώσουν οἱ γραιοί. Δέν σηκώνει ἄλλη ἀναβολή. Τ' ἀκούσατε καλά;»

Ἀλαλαγμοί καί ξεφωνητά ἦταν ἡ καταφατική ἀπάντηση τοῦ τσοῦρμου τοῦ μαύρου πειρατή. Ἡ βροντερή του φωνή ἀκούστηκε πάλι, κάνοντας νά σιγήσουν οἱ πάντες.

«Θά ἀράξουμε στό παλιό μας λημέρι καί, ὅταν σκοτεινιάσει γιά τά καλά, θά ξεκινήσουμε γιά νά τούς ριχτοῦμε τά βαθιά χαράματα, πού δέν θά μᾶς περιμένουν. Προσέξτε. Δέν πρέπει νά μᾶς βρεῖ ἡ μέρα, θά εἶναι ἡ καταστροφή μας. Γι' αὐτό δέν ἔχετε ἄλλη λύση. Ἦθ θά τό πάρουμε στά γρήγορα καί θά κατηφορίσουμε στό καράβι ἢ θά μᾶς πάρουν χαμπάρι οἱ γραιοί τριγύρω καί ἐνωμένοι θά μᾶς πετσοκόψουν.

Ὁ πανοῦργος ἀρχιπειρατής τά κανόνισε ἔτσι ὥστε ἀπό τή μία ἢ λαχτάρα τοῦ πλιάτσικου, ἀπό τήν ἄλλη ὁ φόβος νά μήν ἀργήσουν καί χάσουν τή ζωή τους, τούς προετοίμαζε νά ἐνεργήσουν προσεκτικά καί μέ φανατισμό γιά νά ἐπιτύχει ἡ ἐπιδρομή. Στό Μοναστήρι, ἡ ζωή συνεχιζόταν κανονικά, ἡ προσοχή τῶν μοναχῶν ἦταν δοσμένη στίς κατασκευτικές ἀκολουθίες καί στίς προετοιμασίες. Τό βράδυ τῆς ἡμέρας αὐτῆς, οἱ μοναχοί, ὅπως κάθε βράδυ μετά ἀπό τό μεγάλο ἀπόδειπνο, τραβήχτηκαν στά κελιά τους γιά νά ἡσυχάσουν καί νά ξεκουραστοῦν ἀπό τόν κόπο τῆς ἡμέρας. Τό σκοτάδι εἶχε γιά καλά ἀγκαλιάσει τόν τόπο τριγύρω καί ἡ ἡσυχία πού ἀπλωνότανε ἦταν ἀπαλή καί γαλήνια. Τίποτα δέν προμήνυε τό κακό πού θά ἀκολουθοῦσε μέσ στή νύχτα αὐτή.

Στό λημέρι τῶν Σαρακηνῶν, τελείωναν οἱ προετοιμασίες γιά τήν ἐπιδρομή. Οὔτε φωτιά, οὔτε θόρυβος. Ὅλα γίνονταν μέσα στό σκοτάδι, ἀθόρυβα, γιά νά μήν ἀντιληφθεῖ τήν παρουσία τούς κανέναν τσομπάνος καί γίνει γνωστός στούς κατοίκους ὁ ἐρχομός τους. Κατά τά μεσάνυχτα ξεκίνησαν γιά τό Μοναστήρι. Περπατοῦσαν σιγά, μέ προφύλαξη. Τό πᾶν ἦταν ὁ αἰφνιδιασμός. Τή διαδρομή τῶν τριῶν τετάρτων τήν ἔκαναν περισσότερο ἀπό δύο ὥρες. Δέν πῆραν τό μονοπάτι, ἀλλά μέσα ἀπό τά κτήματα καί τό δάσος. Ἐφτασαν σέ λίγη ἀπόσταση ἀπ' τό Μοναστήρι καί κρύφτηκαν στά δέντρα. Περίμεναν τήν κατάλληλη ὥρα.

«Είναι ώρα», λέει τό πρωτοπαλίκαιο τοῦ ἀρχιπειρατῆ. «Ὅλοι κοιμοῦνται, δέν θά μᾶς πάρει κανείς χαμπέρι».

«Ὅχι», λέει ὁ ἀρχιπειρατής, «εἶναι πολύ ἐπικίνδυνο. Μᾶς ἔχουν ἀποκρούσει μέ ζημιές πολλές φορές οἱ καλόγεροι. Μωρέ θά τούς ἤθελα στό τσοῦρμο μου τέτοια παλικάρια πού εἶναι. Ἀλλά δέν γίνεται, θά τούς χτυπήσουμε ὅταν δέν τό περιμένουν μέσα στήν ἐκκλησιά τούς τά χαράματα πού θά πάν' νά λειτουργηθοῦν. Τώρα εἶναι πολύ ἐπικίνδυνο. Θά μᾶς βάλουν στή μέση ἀπό τά μπουντρούμια τούς (κελιά) καί θά μᾶς λιανίσουν. Ξέρω ἐγώ. Μόνο νά μή σᾶς πάρουν εἶδηση, ἀλίμονό σας».

Οἱ ὄρες περνοῦσαν μέ τούς πειρατές ἔξω ἀπό τό Μοναστήρι νά καιροφυλαχοῦν, ὅταν τήν ἀπαλή σιγαλιά τῆς βαθιάς αὐγῆς τήν ἔσκισε τό γλυκόηχο σήμαντρο τοῦ Μοναστηριοῦ, πού καλοῦσε τούς μοναχοῦς στήν ὀρθινή λειτουργία τῆς προηγιασμένης. Καλά - καλά δέν εἶχε σταματήσει τό σήμαντρο καί τά βαριά βήματα τῶν μοναχῶν ἀκούγονταν ρυθμικά πάνω στόν ξύλινο ἐξώστη τοῦ Μοναστηρίου, πού κατηφόριζαν γιά τόν ναό. Σέ λίγο καί πάλι ἡσυχία. Ὅλοι οἱ μοναχοί εἶχαν συγκεντρωθεῖ στόν ναό.

Οἱ πειρατές περίμεναν λίγο ἀκόμη καί ἔπειτα, σιγά - σιγά, ξετρύπωσαν ἀπό τήν κρυψώνα τους καί πλησίασαν μέ πολλές προφυλάξεις τό τεῖχος τοῦ Μοναστηριοῦ. Τό πρωτοπαλίκαιο ξετύλιξε ἀπό τή μέση τόν γάντζο, τύλιξε στά ἄγκιστρά του ἕνα μεγάλο πανί γιά νά μήν ἀκουστεῖ καθώς θά τό πετοῦσε πάνω στό τεῖχος νά γαντζωθεῖ, ἔκανε τόν γάντζο νά γυρίσει μερικές φορές γύρω ἀπό τό σῶμα του καί τόν πέταξε μέ δύναμη καί τέχνη πολύ ψηλά καί ἴσια στήν πλάτη τοῦ τείχους. Τράβηξε τό σχοινί γιά νά διαπιστώσει ὅτι ἐπίασε καλά, γύρισε, ἔκανε νόημα στόν ἀρχιπειρατή καί ἄρχισε νά ἀνεβαίνει μέ προσοχή.

Στό νόημα τοῦ πειρατῆ ἔτρεξαν ὅλοι στή μεγάλη καστρόπορτα τοῦ Μοναστηριοῦ, πού τό πρωτοπαλίκαιο θά ἄνοιγε ἀπό μέσα. Σέ λίγο ὁ πειρατής μέ τόν γάντζο βρισκόταν στήν αὐλή καί, προστατευόμενος ἀπό τό βαθύ σκοτάδι, σύρθηκε ὡς τήν πόρτα καί, τραβώντας τό μεγάλο σύρτη, τήν ἄνοιξε. Σάν δαίμονες τῆς κόλασης, οἱ πειρατές ὄρμησαν μέ ἀλαλαγμούς μέσα στό Μοναστήρι καί μπῆκαν στήν ἐκκλησιά. Οἱ μοναχοί τά ἔχασαν καί, πρίν προλάβουν νά συνέλθουν, πέθαιναν σφαγμένοι ἀπό τούς μπαλτάδες τῶν Σαρακηνῶν.

Ὁ Γαβριήλ, τό δόκιμο καλογεροπαίδι πού βρισκόταν στό Ἱερό του Ναοῦ, βοηθώντας τόν ἠγούμενο στά λειτουργικά του καθήκοντα, συνηλθε κάπως γρηγορότερα καί, ἀνοίγοντας τό στενό παράθυρο τοῦ Ἱεροῦ, ἀναρριχήθηκε στή σκεπή τοῦ Ναοῦ. Ὅμως οἱ κινήσεις του δέν ξέφυγαν ἀπό τά μάτια τῶν Σαρακηνῶν,

πού, φοβούμενοι μήν τρέξει και είδοποιήσει τριγύρω τους συνοικισμούς, βγήκαν έξω να τον κυνηγήσουν. Μερικοί κατόρθωσαν να μισοανεβοῦν στη σκεπή με κάτι σκάλες που είχαν αφήσει οι μοναχοί αποβραδής, άσβεστώνοντας τους τοίχους του Μοναστηριού.

Άλλά, Κύριε τῶν δυνάμεων! Ένας άνεμος και μία βουή άκούστηκε άπ' τή σκεπή του Ναού, ή όποία μετατράπηκε σε φουρτουνιασμένο πέλαγος και πάνω στ' άσπρισμένα κύματα ένας πελώριος στρατιώτης, άγριωπός, με σπάθα που έβγαζε φωτιές, κινούσε καταπάνω στους πειρατές. Οι τρίχες τής κεφαλής τῶν πειρατῶν σηκώθηκαν σαν βελόνες και με άναρθρες φωνές, αφήνοντας όπλα και κλοπιμαία, ξεχύθηκαν στον κατήφορο.

Ο μοναχός, βλέποντας τό μεγάλο αυτό θαῦμα να τον σώζει, έχασε τις αισθήσεις του. Όταν συνήλθε, γλυκοχάραζε. Στην αρχή τά είχε χαμένα. Μά τί συνέβη; άναρωτήθηκε. Σιγά σιγά όμως άρχισαν να έρχονται στον νοῦ του όλες οι φοβερές εικόνες που διαδραματίστηκαν πρό όλίγου. Όταν άναλογίστηκε τά συμβάντα, σταυροκοπήθηκε τραυλίζοντας τό άπολυτίκιο τῶν Ταξιαρχῶν. Κατέβηκε έπειτα κάτω και μπήκε στον ναό. Τό αίμα του πάγωσε βλέποντας όλους τους συντρόφους του σφαγμένους. Τό σώμα του κέρωσε και τά πόδια του έμειναν καρφωμένα στό δάπεδο. Έμεινε στη θέση αυτή πολλή ώρα με τά μάτια του όρθάνοιχτα και τρομαγμένα. Ο ιερός χῶρος του ναού, που πριν από λίγο εύωδίαζε από τό θυμίαμα και τον ζωντάνευαν οι ψαλμωδίες τῶν μοναχῶν, τώρα έμοίαζε με κοιμητήρι. Ένα άπαλό χάϊδεμα τής πρωινής αύρας, που τρύπωσε άθόρυβα άπ' τό άνοιχτό παράθυρο που είχε αφήσει ό μοναχός στην προσπάθειά του να σωθει τον συνέφερε. Κοίταξε τριγύρω του, σαν να ξυπνούσε εκείνη τή στιγμή, και έπειτα έτρεξε με άγωνία και γονάτισε στον καθένα αιμόφυρτο σύντροφό του με τήν έλπίδα ότι θα έβρισκε έστω και έναν ζωντανό. Οι έλπίδες του όμως διαψεύστηκαν. Οι μοναχοί, όλοι, ήταν άψυχοι.

Μέ ξεχειλισμένη τήν ψυχή του από θλίψη για τον χαμό τῶν συντρόφων του και τή σκέψη του θολή από τά συμβάντα, ξαναχάνει τις αισθήσεις του. Κρατήθηκε όμως τήν τελευταία στιγμή με πείσμα. Έσυρε τά βήματά του στό εικονοστάσι του Άρχαγγέλου και σχεδόν κρεμάστηκε σ' αυτό με τά δύο του χέρια γαντζωμένα στις γωνιές του. Σήκωσε με κόπο τή ματιά του στην εικόνα του Άρχαγγέλου και νοερά ζήτησε βοήθεια και φώτιση.

Τό τρεμουλιαστό, ίλαρό φῶς τῶν κανδηλιῶν, χάιδευε κυματιστά τό πρόσωπο του Άγίου. Ένίωσε κάτι ισχυρό να διαπέρνα όλο του τό είναι, να τον δυναμώνει. Μέσα από τις κυματιστές σκιές τής εικόνας, σιγά σιγά τά μάτια του έβλεπαν τό πρόσωπο του Άρχαγγέλου, ένα πρόσωπο! Θεέ μου! Άέρινο, ζωντανό, υπερέκσμιο!

«Ταξιάρχη μου, Ταξιάρχη μου», σχεδόν κραύγασε. «Τίς ψυχές τῶν ἀδελφῶν μου μοναχῶν πάρε στά χέρια Σου ἐσύ καί πᾶν πλημμέλημα ἢ ἀνόμημα τόν Κύριο παρακάλεσε νά συγχωρήσει».

Τό πρόσωπο τοῦ Ἀρχαγγέλου γλύκανε. Ὡ τί θεϊκή γλύκα! Ἄρχισε νά γαληνεύει καί ἡ δική του ψυχή. Ἄχ, νά μπορούσε νά ἀπεικονίσει κάπου τήν ἐξαίσια αὐτή μορφή. Νά τήν κάνει εἰκόνα. Ὅμως δέν γνώριζε ἀπό ἀγιογραφία καί οὔτε καν τά στοιχειώδη ὑλικά δέν εἶχε γιά μία τέτοια ἐργασία.

«Γιατί; Γιατί; Ταξιάρχη μου νά μή μπορῶ ὁ ἀμαρτωλός;», μονολογοῦσε.

Ἐσφιξε μέ ἀπόγνωση τά δάκτυλά του σφιχτά καί ἐνίωσε τά νύχια του νά χώνονται στίς σάρκες του. Πόνεσε, ἄνοιξε τά δάκτυλά του, κοίταξε μέσα στήν παλάμη του. Πάνω στή λευκή ἐπιδερμίδα, δύο-τρεῖς σταγόνες αἷμα σάν ρουμπινένιες μικρές χάντρες. Τίς κοίταξε ἀφηρημένα καί ἀπότομα, σάν νά ἀνακάλυπτε κάτι τό σπουδαῖο, κάτι τό συγκλονιστικό, φώναξε:

«Αἷμα, Αἷμα. Αὐτό εἶναι. Εὐχαριστῶ, Ταξιάρχη μου, εὐχαριστῶ». Καί ἀφοῦ ἔκανε τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, βιαστικά, σάν σίφουνας, ὄρμησε ἔξω ἀπό τό Ναό, ἀνηφόρησε τίς σκάλες καί χώθηκε στό κελάρι του. Σέ λίγο ἔβγαινε βιαστικά κρατώντας μία πήλινη λεκάνη καί ἕναν σπόγγο. Μπήκε στόν ναό. Ἐκεῖ, μέ μεγάλη προσοχή καί εὐλάβεια, ἄρχισε νά συγκεντρώνει τό αἷμα τῶν μοναχῶν μέσα στή λεκάνη, μουρμουρίζοντας:

«Σ' εὐχαριστῶ Ταξιάρχη μου, σ' εὐχαριστῶ πού μέ φώτισες καί μ' ἔδειξες τόν τρόπο». Καί ἀποτεινόμενος στούς νεκρούς του συντρόφους:

«Ἀγαπημένοι μου ἀδελφοί, τό αἷμα σας δέν θά πάει χαμένο. Μ' αὐτό θά φτιάξω τήν εἰκόνα τοῦ Ἀρχάγγελου Μιχαήλ, γιά νά τόν εὐχαριστήσω ἀπό μέρος σας, πού μεταφέρει στά ἅγια Του χέρια, τίς ψυχές σας στόν Δημιουργό».

Ὅταν τελείωσε τήν περισυλλογή τοῦ αἵματος, βγήκε πάλι ἀπό τόν ναό γιά νά γυρίσει σέ λίγο ἔχοντας μέσα σέ μία μεγάλη χωμάτινη κούπα ψιλοκοσκινισμένο ἀσπρόχωμα. Τήν ἔθεσε κοντά στή λεκάνη μέ τό αἷμα, ἀνασηκώθηκε, ἔφερε τά βήματά του κοντά στό εἰκονοστάσι τοῦ Ἀρχαγγέλου, ἔκανε τρεῖς μετάνοιες, ἀσπάσθηκε τήν εἰκόνα καί εἶπε:

«Ἀρχάγγελε μου, σέ παρακαλῶ, βοήθησε μέ. Ξέρεις ὅτι δέν ἔχω ἰδέα ἀπό τέτοιου εἶδους ἐργασίες καί, ἂν τό ἀποφάσισα, ἦταν μέ τή δική σου φώτιση. Σέ παρακαλῶ, σέ ἱκετεύω, κράτησέ μου τά χέρια».

Ἐκανε καί πάλι τόν σταυρό του, ἔσκυψε πάνω στίς δύο κοῦπες καί ἄρχισε νά

πλάθει πηλό μέ τό αίμα τῶν μοναχῶν καί τό άσπρόχρωμα. Σέ λίγο ή μεγάλη χωμάτινη λεκάνη εἶχε γεμίσει άπό ένα σκοῦρο ροδακινόχρωμο πηλό.

Ό μοναχός άνασηκώθηκε, έστρεψε τό πρόσωπο τοῦ ψηλά, ζήτησε τή βοήθεια τοῦ Άγίου Θεοῦ καί τοῦ Άρχαγγέλου Του, Μιχαήλ, έκανε τόν σταυρό του καί άρχισε μέ τρεμάμενα χέρια νά φιλοτεχνεῖ τήν εἰκόνα τοῦ Άρχαγγέλου. Μέ τίς πρῶτες κινήσεις άρχισε νά ζεῖ ζωηρά τά γεγονότα τῆς σκεπῆς. Τά τρεμάμενα, στήν άρχή, χέρια τοῦ άρχισαν νά γίνονται σταθερά, νά δουλεύουν μέ σιγουριά, ταχύτητα καί χάρη, λές καί κάποια άόρατη δύναμη τά βοηθοῦσε. Τό πρόσωπο τοῦ Άρχάγγελου τῆς σκεπῆς, τό άγριωπό μά καί θεϊκό μαζί, ἦταν θαρρεῖς μπροστά του, όλοζώντανο, μέ κάθε λεπτομέρεια. Αυτό τόν βοηθοῦσε νά άνατυπώνει τά χαρακτηριστικά του πάνω στόν αίματοπότιστο πηλό μέ μεγάλη εὐχέρεια.

Πέρασε πολλή ὠρα έργαζόμενος κι, όταν σταμάτησε γιά λίγο καί κοίταξε άπό κάποια άπόσταση τό έργο του, έμεινε κατάπληκτος άπό τήν άπόλυτη όμοιότητα τῶν χαρακτηριστικῶν του Άρχαγγέλου

τῆς σκεπῆς. Κοίταξε έπειτα τή χωμάτινη λεκάνη καί τότε συνειδητοποίησε ότι ό πηλός εἶχε μείνει ελάχιστος. Θεέ μου! Καί δέν εἶχε φτιάξει παρά τό πρόσωπο τοῦ Άγίου, τίς φτεροῦγες Του καί τήν πύρινη ρομφαία. Πάνω στήν ένταση καί τήν προσπάθεια ν' άπαθανατίσει τά χαρακτηριστικά του Άγίου, δέν πρόσεξε τό ὕλικό του πηλοῦ πού λιγόστευε. Νά χαλάσει ό,τι έφτιάξε καί νά ξαναρχίσει άπό τήν άρχή; Άδύνατον. Δέν ἦταν πιά βέβαιος ότι θά πετύχαινε αυτό πού τώρα έμπρός του καμάρωνε εὐχαριστημένος.

Μά τότε; Έσκυψε, πήρε τόν ὑπόλοιπο πηλό, καί όπως άκριβῶς ένα άπειρο παιδί ζωγραφίζει σέ χαρτί ένα ανθρώπινο σῶμα, σχεδιάζοντας τόν κορμό, τά χέρια καί τά πόδια τοῦ ανθρώπου, μέ μία μόνο χονδρή κοντυλιά, έτσι καί κείνος μέ τόν λίγο πηλό πού τοῦ έμεινε, σχεδίασε τό ὑπόλοιπο σώματος Άρχαγγέλου, πολύ άτεχνο μέν άπό τό λαιμό καί κάτω, αλλά όλοκληρωμένο. Τό βλέπουμε καί σήμερα όταν άνοιξουμε τό άσφαλισμένο κουβούκλιο τοῦ Άρχαγγέλου πού κρύβει τό ὑπόλοιπο σῶμα Του.

Πολλές έκατοντάδες χρόνια πέρασαν άπό τότε πού ή άνάγλυφη εἰκόνα τοῦ Άρχαγγέλου μέ τό σκοῦρο αίμάτινο χρῶμα τῆς παραμένει άναλλοίωτη, ζωντανή, μακριά άπό τόν νόμο τῆς φθορᾶς καί τοῦ χρόνου. Μακριά άπό τή φθορά τοῦ άσπασμοῦ χιλιάδων πιστῶν πού κάθε χρόνο κατακλύζουν τόν Ίερό Ναό Του καί χαϊδεύουν καί σκουπίζουν πολλές φορές μέ βαμβάκι (!) τόν ιδρώτα τοῦ προσώπου Του καί τά δάκρυά Του. Άκόμη δέ έπικολλοῦν στό μέτωπο καί στά μάγουλά του νομίσματα μεταλλικά παντός εἶδους, τά όποία σημαδεύουν τό πρόσωπό Του, αλλά τά σημάδια αυτά εξαλείφονται έπειτα. Όλα αυτά εἶναι άρκετά νά πείσουν κάθε χριστιανό, μέ πόση χάρη, άγάπη καί ένδιαφέρον άγκαλιάζει ό Άρχάγγελος Μιχαήλ

τή χειροποίητη ανάγλυφη εικόνα Του.

«Πάντας τούς τήν θείαν καί σεπτήν, Σού άσπαζόμενους εικόνα, Μιχαήλ Μέγιστε Πάσης άπολύτρωσαι όργής καί θλίψεως καί θανάτου άπάλλαξον, πικροϋ αίφνιδίου, καί δεινής κακώσεως, σοφέ Ταξίαρχε, όπως προστασίαις Σου θείαις, πάντοτε σωζόμενοι πόθω, τό σεπτόν Σου όνομα γεραίρομεν».

νυχθημερόν

νυχθημερόν

Πηγή: ope.gr